

Provincie kan sturen op klimaat bestendigheid van bos

“De bossen in onze provincie zijn van groot belang voor de vastlegging van CO₂, het behoud van biodiversiteit, recreatie, en de productie van vernieuwbare grondstoffen, zoals hout. De provincie wil de instrumenten die haar ter beschikking staan inzetten om zowel de materiële als de immateriële waarden van bossen optimaal tot hun recht te laten komen. Om dit te bewerkstelligen zullen de bossen zoveel mogelijk op natuurvolgende wijze beheerd gaan worden.”

Bovenstaande tekst zal niet misstaan in het coalitieakkoord dat de komende weken door partijen in Provinciale Staten gesloten gaat worden.

Bos en klimaat

Het Klimaatakkoord besteedt terecht aandacht aan de opname van CO₂ door bomen en bos. Daarvoor moet het bos dan wel als duurzaam systeem beheerd worden.

Zolang bos als permanent systeem in stand blijft, blijft koolstof in de bomen en de bodem gebonden.

Kaalkap, en bodembewerking die na kaalkap vaak wordt toegepast, leiden tot verlaging van de hoeveelheid gebonden koolstof en tot uitspoeling van mineralen. Zo wordt bos van koolstofbinder een koolstofuitstoter, en de bodem armer. Geen duurzame aanpak dus.

Nieuw inzicht leidt tot nieuw beheer

Bosbeheerders die bos willen kappen melden dat vooraf bij Gedeputeerde Staten. Tot nu toe worden kapplannen goedgekeurd zonder het klimaatbelang daarbij af te wegen.

We weten nu dat er goed ingespeeld kan worden op de huidige klimaatseisen. Daar kan het provinciebestuur een positieve rol in spelen.

De huidige noodzaak om koolstof te binden en de bodemvruchtbaarheid en biodiversiteit te borgen, maakt dat de oogst van bomen op een andere manier moet worden uitgevoerd dan door kaalkap. Dat kan door bos te beheren als permanent ecosysteem waar bomen selectief uit geoogst worden. Dus niet meer als houtakkers die periodiek geroid worden om daarna weer opnieuw te beginnen.

De beheervorm die aansluit bij de huidige behoefte heet “natuurvolgend bosbeheer”.

Natuurvolgend bosbeheer

Bij natuurvolgend bosbeheer worden bomen dunningsgewijs uit het bos geoogst. Het bos wordt “gemolken”, niet “geslacht”. Daarmee blijft de bodemvruchtbaarheid in takt, en de koolstof in de grond en bomen gebonden. De biodiversiteit en het decor waarin wij recreëren blijft gespaard.

Natuurvolgend bosbeheer levert de maatschappij:

1. een betere koolstofvastlegging;
2. behoud van de biodiversiteit;
3. behoud van de bodemvruchtbaarheid;
4. een hoger economisch rendement;
5. duurzaam beschikbaar hout, en:
6. prachtig bos.

En dat alles gratis, alleen maar door een andere vorm van exploitatie te kiezen. Door de natuur te laten werken. Het beheer van bos is dan niet langer een kostenpost maar een verdienmodel. Zelfs beheersubsidie is dan niet meer nodig.

Wat kan het provinciebestuur doen?

Provincies kunnen een belangrijke bijdrage leveren aan de koolstofvastlegging, de biodiversiteit en duurzaam bosbeheer. De Wet natuurbescherming biedt de bestuurlijke instrumenten om kaalkap te stoppen en de maatschappelijk waardevolle immateriële en materiële waarden van bossen te versterken. Overstappen op natuurvolgend bosbeheer doet de rest. Zie voor meer informatie: www.natuurvolgendbosbeheer.nl.

Prof. dr. ir. Rudy Rabbinge, emeritus hoogleraar Duurzame ontwikkeling en voedselzekerheid, Wageningen Universiteit, voorzitter Raad van Advies Stichting Natuurvolgend Bosbeheer;
Dr. ir. Jaap Kuper, voormalig rentmeester van Kroondomein Het Loo, secretaris Stichting Natuurvolgend Bosbeheer.

jaapkuper@natuurvolgendbosbeheer.nl